

УДК 339.92

Л. П. Гальперіна,
к. е. н., професор, професор кафедри міжнародного менеджменту,
ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"
Л. І. Лук'яненко,
к. е. н., доцент, професор кафедри міжнародного обліку і аудиту, ДВНЗ "Київський
національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"
А. Ю. Яценко,
магістр кафедри міжнародного менеджменту, ДВНЗ "Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана"

ФІНАНСОВІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЙ ТНК НА ГЛОБАЛЬНОМУ ІТ-РИНКУ

L. Galperina,
Ph. D. in Economics, professor, professor of International Management,
SHEE "Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman"
L. Lukianenko,
Ph. D. in Economics, associate professor of International Accounting and Audit,
SHEE "Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman"
A. Yatsenko,
Master of International Management, SHEE "Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman"

FINANCIAL FACTORS OF THE STRATEGIES THE TNC FOR THE GLOBAL IT-MARKET

У статті проаналізовано основні фінансові показники компаній Apple Inc, International Business Machines, Lenovo Group Limited, Hewlett-Packard Company, Google, Intel Corporation, Microsoft Corporation за період 2009—2014 рр. З метою виявлення впливу факторів на величину чистого прибутку (збитку) здійснено кореляційний аналіз окремих фінансових показників діяльності цих компаній. Результати кореляційного аналізу дали змогу виокремити певні тенденції діяльності цих ТНК на глобальному ІТ-ринку. Виявлено, що в умовах поширення на глобальному ринку так званої "третьої платформи" розвитку ІТ, знижується значення собівартості реалізованої продукції та ліквідності, що впливає на стратегії ТНК на глобальному ІТ-ринку. В якості пріоритетів стратегічного розвитку виступають інноваційність, фінансування наукових лабораторій, натомість такий чинник зниження собівартості продукції, як використання дешевої робочої сили втрачає своє значення.

The article analyzes the main financial indicators companies Apple Inc, International Business Machines, Lenovo Group Limited, Hewlett-Packard Company, Google, Intel Corporation and Microsoft Corporation for the period 2009—2014 years. In order to identify factors influence the magnitude of net income (loss) carried Correlation analysis of individual financial performance of these companies. Results of correlation analysis made it possible to highlight certain trends of these TNCs in the global IT market. Thus, in terms of the spread of the global market so-called "third platform", global IT market development value reduced cost of sales and liquidity affecting the strategy of multinationals in the global IT-market. As advocates innovation development priorities, funding research laboratories, while a factor reducing production costs as the use of cheap labor is losing its meaning.

Ключові слова: ТНК, стратегія, глобальний ринок, інформаційні технології, чистий прибуток, третя платформа.

Key words: TNC, strategy, global market, information technology, net income, the third platform.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Тенденції розвитку глобального ринку інформаційних технологій (далі ІТ) полягають у поширенні так званої "третьої платформи", що має прояв у використанні хмарних технологій; розповсюдженні технології "інтернету речей"; повсюдне використання мобільних пристроїв; поширення 3D-друку; зростанні ролі програмного забезпе-

чення; підвищенні попиту на аналітику, що проводиться в режимі реального часу; поширення засобів візуалізації даних; успіхи в застосуванні інформаційних технологій в медицині, логістиці і т.і.). Використання нових бізнес-стратегій на глобальному ринку ІТ із залученням фінансових, науково-дослідних, організаційно-технічних ресурсів дає змогу ТНК отримати переваги у глобальній кон-

Таблиця 1. Найбільші публічні ІТ-компанії світу станом на 3 кв. 2015 р.

Номер в списку Форбс	Назва компанії	Країна	Обсяг продажів	Прибуток	Активи	Ринкова вартість
12	Apple Inc.	США	199,4	44,5	261,9	741,8
25	Microsoft Corporation	США	93,3	20,7	174,8	340,8
39	Google Inc.	США	66,0	13,7	131,1	367,6
44	IBM	США	93,4	12	117,5	160,2
67	Intel Corporation	США	55,9	11,7	92,0	147,2
76	Cisco Systems	США	48,1	8,7	104,9	139,0
88	Oracle Corporation	США	38,8	10,8	98,8	187,6
96	Hewlett-Packard Company	США	109,8	5,0	100,9	57,9
322	Accenture	Ірландія	32,8	3,0	17,0	63,5
447	Lenovo Group Limited	Гонгконг	44,3	0,887	29,2	16,0

Джерело: складено за даними Forbes 2000 List [16].

курентній боротьбі. Тому дослідження впливу чинників на стратегії ТНК на глобальному ІТ-ринку є важливим науково-практичним завданням.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Суттєвий внесок у дослідження загальнотеоретичних та спеціальних проблем функціонування глобального ІТ-ринку та стратегії на ньому ТНК зробили такі дослідники, як В. Агапов [1], О. Бабанін [2], О. Булкот [3], Є. Вакуленко [9], С. Войтко [4], К. Дел Пріт, Д. Дінс [11], Г. Дуйстерс, К. Ладиченко [5], А.Є. Литвин [6], В. Лукерсон [15], Д. Лук'яненко [7], С. Сардак [8], О. Сльозко [9], А. Ставицька [7], А. Міщенко [9], Дж. Хагедурн [12], В. Тронько [5], В. Патрушевич [1], А. Поручник [7], С. Яковлев [1], О. Якубчик [10] та інші. Однак у численних публікаціях не знайшло відображення виявлення та оцінка впливу чинників на стратегії ТНК на глобальному ІТ-ринку.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Основною метою дослідження є виявлення впливових чинників на стратегії ТНК на глобальному ІТ-ринку.

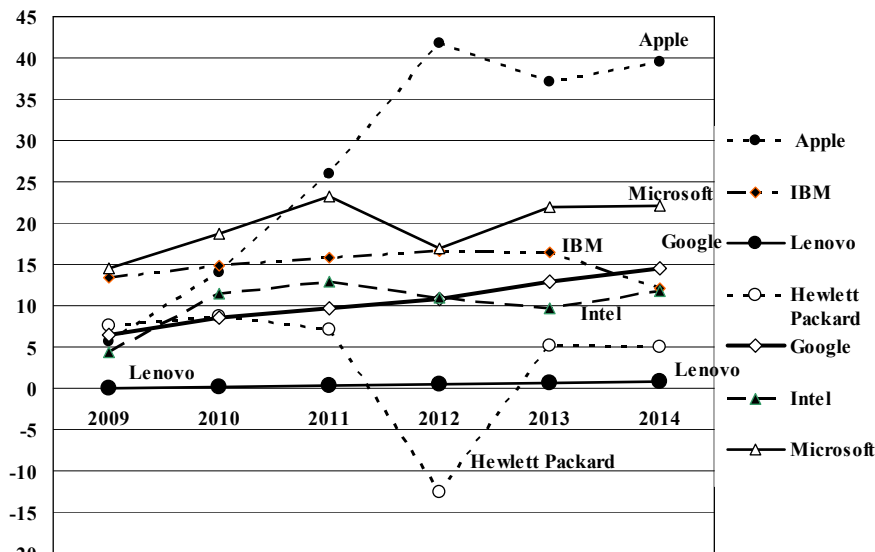

Рис. 1. Динаміка зміни чистого прибутку (збитку) окремих ТНК на глобальному ІТ-ринку, 2009–2014 рр., млрд доларів США

Джерело: складено за даними річних фінансових звітів компаній [18–24].

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Використання сучасних інноваційних стратегій дозволяє ТНК на глобальному ІТ-ринку ефективніше вирішувати завдання створення нових продуктів і послуг. Для детального аналізу змін, що відбуваються на сучасному глобальному ринку інформаційних технологій, необхідно визначити основних гравців даного ринку та країн-лідерів із впровадження інновацій в даній галузі. Так, "на частку США припадає більше половини постачань інформаційних технологій у світі. Штаб-квартири провідних ІТ-компаній розташовані саме в США. В той же час все більшу роль на глобальному ринку починають грати компанії-виробни-

ки з Індії і Китаю" [7, с. 98]. Розглянемо основні комерційні та фінансові показники найбільших публічних компаній світу, основна діяльність яких стосується глобального ринку ІТ. Як видно з таблиці 1, станом на 3 кв. 2015 р. найвищі значення як за номером у списку Форбс, так і за величиною обсягу продажів, прибутку, величини активів, ринкової вартості, займає Apple Inc. Фінансові показники цієї ТНК набагато вищі, ніж величина ВВП України за весь 2014 р. Так, обсяг продажів компанії за три квартали 2015 р. перевищує ВВП країни за 2014 р. на 34%, активи компанії перевищують його удвічі, прибуток Apple становить 33,8%, а ринкова вартість перевищує у 5,6 рази величину вартості всіх вироблених товарів і послуг за рік країною з населенням 42,8 млн. За даними Світового банку ВВП України у 2014 р. становив 131,8 млрд доларів США [16]. Як видно з табл. 1 серед найбільших публічних ІТ-компаній світу основна питома вага припадає на США.

Разом з тим, як зазначає О. Булкот, "загальна корпоративна та фінансова системи є взаємопов'язаними елементами діяльності ТНК, тому завдання фінансового управління та загального корпоративного управління є взаємодоповнюючими. А результатом досягнення фінансових цілей має бути вирішення питань мінімізації вартості залучення капіталу, максимізації ринкової вартості ТНК, раціоналізації співвідношення між власними та залученими фінансовими фондами, забезпечення планованої рентабельності, мінімізації ризиків, розроблення та імплементація нормативних показників приросту власного капіталу, активів, обсягів продажів, прибутку" [14, с. 9]. Одним із головних фінансових показників, що відображають рівень фінансової стійкості та платоспроможності компанії є обсяг чистого прибутку (Net Profit), який є одним із головних фінансових показників для моніторингу фінансової стійкості та платоспроможності компанії. Для аналізу було обрано сім компаній — Apple Inc. (далі — Apple), International Business Machines (далі — IBM), Lenovo Group Limited (далі — Lenovo), Hewlett-Packard Company (далі — HP), Google, Intel Corporation (далі — Intel), Microsoft Corporation (далі — Microsoft). Динаміку зміни фінансового результату даних компаній за період 2009–2014 рр.

Дані за період 2009–2014 рр. (див. Рис. 1). Як видно з графіка, всі компанії демонструють тенденцію до зростання збитку з 2009 по 2014 рік. Apple демонструє найбільш високий збиток, який зростає з року в рік. Microsoft та IBM також мають високі збитки, але вони менші, ніж у Apple. Google, Lenovo та Intel мають нижчі збитки, а Hewlett Packard має найнижчий збиток.

Таблиця 2. Окремі фінансові показники діяльності компаній Apple, IBM, Lenovo, HP, Google, Intel, Microsoft на глобальному IT-ринку за 2009–2014 рр.

Рік	Чистий прибуток, млрд доларів США	EBITDA, млрд доларів США	Коефіцієнт ліквідності, %	Робочий капітал, млрд доларів США	Собівартість реалізованої продукції, млрд доларів США
1	2	3	4	5	6
Apple					
2009	5,70	8,69	1,49	20,05	31,22
2010	14,01	19,41	1,52	20,96	39,54
2011	25,92	35,60	1,61	17,02	64,43
2012	41,73	58,52	1,50	19,11	87,85
2013	37,04	57,05	1,68	29,63	106,61
2014	39,51	61,81	1,08	5,08	112,26
IBM					
2009	13,43	23,98	1,36	12,93	0,32
2010	14,83	24,93	1,19	7,55	0,31
2011	15,86	26,24	1,21	8,81	0,31
2012	16,6	27,05	1,13	5,81	0,29
2013	16,48	24,61	1,28	11,2	0,28
2014	12,02	24,97	1,25	9,82	0,28
Lenovo					
2009	-0,226	0,41	0,92	-319	0,1
2010	0,129	0,46	0,97	-184	0,11
2011	0,273	0,62	0,99	-96	0,14
2012	0,475	0,84	1	11	0,16
2013	0,632	1,02	1,02	298	0,17
2014	0,817	1,39	1	-62	0,17
Hewlett Packard					
2009	7,66	16,12	1,22	9,54	0,29
2010	8,76	16,29	1,1	4,78	0,3
2011	7,07	14,66	1,01	0,58	0,29
2012	-12,65	-5,96	1,09	3,97	0,27
2013	5,11	11,74	1,11	4,84	0,25
2014	5,01	11,52	1,15	6,41	0,24
Google					
2009	6,52	10,54	10,62	26,42	0,7
2010	8,51	11,78	4,16	31,57	0,67
2011	9,74	14,24	5,92	43,85	0,71
2012	10,74	16,43	4,22	46,12	0,72
2013	12,92	18,52	4,58	56,98	0,75
2014	14,44	22,34	4,8	63,88	0,72
Intel					
2009	4,34	16,87	2,79	13,57	0,58
2010	11,46	20,68	3,39	22,28	0,59
2011	12,94	23,89	2,15	13,84	0,62
2012	11,01	22,49	2,43	18,46	0,65
2013	9,62	20,89	2,36	18,52	0,7
2014	11,7	23,9	1,73	11,71	0,71
Microsoft					
2009	14,57	24,56	1,82	22,25	11,58
2010	18,76	27,84	2,13	29,53	12,39
2011	23,15	31,13	2,6	46,14	15,58
2012	16,98	25,61	2,6	52,4	17,53
2013	21,86	31,24	2,71	64,05	20,25
2014	22,07	33,63	2,5	68,62	26,93

Джерело: складено за даними річних звітів компаній [18–24].

представлено на рисунку 1. Як видно з рисунка 1 навищий рівень чистого прибутку демонструє з 2011 р. фінансовий результат компанії Apple. Відмітимо, що у 2009 р. за цим

Таблиця 3. Показники кореляційного зв'язку між змінними

Значення показників кореляції	Інтерпретація
до 0,2	дуже слабка кореляція
0,21 до 0,5	слабка кореляція
0,51 до 0,7	середня кореляція
0,71 до 0,9	висока кореляція
понад 0,9	дуже висока кореляція

Джерело: [25].

показником Apple поступала більшість з досліджуваних компаній (нижчі значення були тільки у Lenovo та Intel). Стрімке зростання величини чистого прибутку компанії Apple почалося уже у 2010 р., коли цей показник зріс у 2,5 рази, на наступний рік компанія продемонструвала приріст чистого прибутку ще на 85%, у 2012 р. компанія досягла поки що максимуму із зростанням порівняно з попереднім роком ще на 61%. Але починаючи з 2013 р., величина чистого прибутку Apple дещо скоротилась, що пов'язано передусім із скороченням темпів зростання таких країн з ринками, що формуються як КНР та РФ, і у 2014 р., не дивлячись на зростання, рівня 2012 р. досягнуто не було.

Динаміка чистого прибутку інших компаній за період 2009–2014 рр. є позитивною у переважній більшості компаній (окрім IBM та HP). Проведемо кореляційний аналіз впливу факторних ознак на результативну, якою в нашому випадку є величина чистого прибутку ТНК, що дасть змогу встановити єдину міру тісноти зв'язку і роль досліджуваних факторів у загальній зміні результативної ознаки з метою отримання більш широкого уявлення про зв'язок між ними. Нами обрано наступні фактори для виявлення їх впливу на обсяг чистого прибутку ТНК на глобальному IT-ринку:

1) EBITDA (earnings before interests tax, depreciation and amortization) — це прибуток компанії за винятком обслуговування боргу, амортизаційних відрахувань і податку на прибуток, млрд доларів США. Показник EBITDA був обраний тому, що дозволяє оцінити

грошовий потік, виключивши таку "не грошову" статтю витрат як амортизація. Показник корисний при порівнянні підприємств однієї галузі, що є особливо актуальним у даному аналізі;

2) коефіцієнт ліквідності (Current Ratio), %. Даний показник означає здатність активів компанії бути швидко проданими за ціною, близькою до ринкової і може свідчити про оцінку успішності стратегії компанії;

3) показник вартості робочого капіталу (Working Capital), млрд доларів США. Даний показник було обрано як показник розміру капіталу, який є у організації для фінансування її поточної діяльності (тобто придбання оборотних активів в ході нормально виробничого циклу);

4) собівартість реалізованої продукції (COGS), млрд доларів США. Даний показник передбачає вартісну оцінку використовуваних в процесі виробництва продукції (робіт, послуг) природних ресурсів, сировини, матеріалів, палива, енергії, основних фондів, трудових ресурсів і інших витрат на її виробництво і реалізацію, і може бути використаний як основний при оцінюванні стратегій розвитку нових напрямів діяльності компанії.

Вказані показники групувалися по кожній досліджуваній компанії в динаміці за 2009—2014 рр. (табл. 2). Наприклад, коефіцієнт ліквідності був найвищим у всі роки заданого періоду в компанії Google, найнижче значення має Lenovo. За величиною робочого капіталу вражають значення Microsoft, Lenovo має від'ємні значення, а Apple скоротила величину робочого капіталу в 4 рази.

За допомогою в MS Office Excel-2013 розрахуємо коефіцієнти кореляції для всіх компаній. Статистичні характеристики свідчать про адекватність гіпотези, щодо обраних факторів та розрахунків. Інтерпретація отриманих даних здійснювалась згідно шкали представленої у табл. 3.

Коефіцієнти кореляції для компанії Apple свідчать, що існує дуже висока позитивна кореляція між показником чистого прибутку і двома показниками (EBITDA (0,9931) та собівартістю реалізованої продукції (0,9411)) (табл. 4).

Після аналізу кореляційної матриці можна зробити висновок, що обрані коефіцієнти мають великий вплив на чистий прибуток, що може свідчити про наявність лінійної залежності між ними. Проаналізуємо кореляцію між факторами та результативною ознакою для IBM. Коефіцієнти кореляції для компанії IBM свідчать, що існує середня позитивна кореляція між показником чистого прибутку і EBITDA (0,55019) (табл. 5).

Коефіцієнти кореляції для компанії Lenovo свідчать, що існує середня позитивна кореляція між показником чистого прибутку і EBITDA (0,5502) та собівартістю продукції (0,615797) (табл. 6).

Аналіз кореляційної матриці для Hewlett Packard дає змогу визначити наявність високої кореляції між величиною чистого прибутку та EBITDA (0,996847) (табл. 7).

Дані таблиці 8 свідчать про дуже високу кореляцію між результативною ознакою та такими факторами, як EBITDA (0,984602) та величина робочого капіталу (0,989654), та середньою кореляцією з коефіцієнтом ліквідності (від'ємна кореляція -0,64826) та собівартості реалізованої продукції (0,6766).

Таблиця 4. Кореляційна залежність між факторами для Apple

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,9931	1			
Коефіцієнт ліквідності	-0,2306	-0,28251	1		
Робочий капітал	-0,18855	-0,20662	0,906515	1	
Собівартість реаліз. прод.	0,941113	0,973076	-0,32346	-0,20575	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

Таблиця 5. Кореляційна залежність між факторами для IBM

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,55019	1			
Коефіцієнт ліквідності	-0,48814	-0,87092	1		
Робочий капітал	-0,4327	-0,8445	0,991379	1	
Собівартість реалізованої продукції	-0,07483	-0,18288	0,243694	0,169519	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

Таблиця 6. Кореляційна залежність між факторами для Lenovo

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,5502	1			
Коефіцієнт ліквідності	-0,48	-0,871	1		
Робочий капітал	-0,433	-0,845	0,9914	1	
Собівартість реалізованої продукції	0,615797	0,535203	-0,42984	-0,44239	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

У таблиці 9 продемонстрована кореляційна матриця для Intel, з якої видно існування високої кореляції між величиною чистого прибутку та EBITDA (0,926306).

Проаналізуємо кореляцію між факторами та результативною ознакою для Microsoft (табл. 10). Як видно з кореляційної матриці дуже високий рівень кореляції існує між величиною чистого прибутку та EBITDA (0,937333), високий

Таблиця 7. Кореляційна залежність між факторами для Hewlett-Packard

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,996847	1			
Коефіцієнт ліквідності	0,154464	0,173999	1		
Робочий капітал	0,172929	0,193642	0,998367	1	
Собівартість реалізованої продукції	0,126187	0,187832	-0,31905	-0,2888	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

рівень з коефіцієнтом ліквідності та середній рівень з величиною робочого капіталу (0,688092) та собівартістю реалізованої продукції (0,592676).

Кореляційний аналіз дав змогу визначити щільність зв'язку не лише по відношенню до чистого прибутку, але і виявити та виміряти взаємозв'язок між іншими показниками. Зокрема, закономірно, що вартість робочого капіталу у досліджуваних компаній має високу та дуже високу кореляцію з коефіцієнтом ліквідності (окрім компанії Google, де кореляція між цими показниками є середньою з від'ємним значенням).

ВИСНОВКИ

Отже, для більшості з проаналізованих ТНК глобального ІТ-ринку існує тісний зв'язок між показником чистого прибутку та обраними факторами впливу. Так, на чистий прибуток як результативну ознаку кожної компанії найбільший вплив має EBITDA, значно менший вплив мають собівартість реалізованої продукції та робочий капітал. Коефіцієнт ліквідності чинить негативний вплив на величину чистого прибутку. Таким чином, в умовах поширення на глобальному ринку "третьої платформи" розвитку ІТ знижується значення собівартості реалізованої продукції та ліквідності, що впливає на стратегії ТНК на глобальному ІТ-ринку. В якості пріоритетів виступає інноваційний розвиток, фінансування наукових лабораторій, натомість такий чинник зниження собівартості продукції, як використання дешевої робочої сили втрачає своє значення.

Література:

- Агапов В. Обзор и оценка перспектив развития мирового и российского рынков информационных технологий [Электронный ресурс] / В. Агапов, С. Яковлев, В. Патрушевич // Аналитический обзор Московской Биржи совместно с РБК. — 11.02.2015. — 54 с. — Режим доступа: <http://moex.com/n8686/?nt=106>
- Бабанін О.С. Статистика розвитку ІТ-ринку в США, Україні й світі / О.С. Бабанін // Статистика України. — 2013. — № 1. — С. 22—28.
- Булкот О. Особливості формування сучасного фінансового механізму транснаціональних корпорацій / О. Булкот // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 10 (163)/2014. — С. 6—10.
- Войтко С.В. Компаративний та динамічний аналіз інноваційного розвитку України, країн "великої сімки" та нових індустріальних країн / С.В. Войтко // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". — 2013. — № 10. — С. 68—74.
- Ладиченко К.І. Сучасні тенденції розвитку світового ринку інформаційно-комунікаційних послуг [Електронний ресурс] / К.І. Ладиченко, В.В. Тронько // Ефективна економіка. — 2015. — № 2. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3830>

Таблиця 8. Кореляційна залежність між факторами для Google

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,984602	1			
Коефіцієнт ліквідності	-0,64826	-0,54688	1		
Робочий капітал	0,989654	0,983676	-0,57831	1	
Собівартість реалізованої продукції	0,6766	0,681501	-0,17187	0,742071	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

Таблиця 9. Кореляційна залежність між факторами для Intel

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,926306	1			
Коефіцієнт ліквідності	-0,30787	-0,63275	1		
Робочий капітал	0,170035	-0,15807	0,74711	1	
Собівартість реалізованої продукції	0,372226	0,568742	-0,75442	-0,23093	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

Таблиця 10. Кореляційна залежність між факторами для Microsoft

	Чистий прибуток	EBITDA	Коефіцієнт ліквідності	Робочий капітал	Собівартість реалізованої продукції
Чистий прибуток	1				
EBITDA	0,937333	1			
Коефіцієнт ліквідності	0,736338	0,616939	1		
Робочий капітал	0,688092	0,754252	0,861073	1	
Собівартість реалізованої продукції	0,592676	0,76904	0,635556	0,931485	1

Джерело: розраховано за даними таблиці 1.

- Литвин А.Є. Тенденції розвитку світового ринку інформаційних технологій / А. Литвин // Електронний інституціональний репозиторій Приазовського державного технічного університету. — 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/4299/%D1%81%D1%82%D1%80.132.pdf?sequence=1>

- Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография [Д. Лукьяненко, А. Колот, Я. Столярчук и др.]: под науч. ред. профессор Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. — К.: КНЭУ, 2013. — 466 с.

- Сардак С.Е. Дослідження структури і тенденцій розвитку світового ринку інформаційних технологій / С.Е. Сардак, А.В. Ставицька // Технологічний аудит та резерви виробництва. — № 4/5 (24). — 2015. — С. 96—100.

- Сльозко О.О. Глобальні інноваційні стратегії ТНК — локомотив сучасної світової економіки: монографія / О.О. Сльозко, А.Г. Міщенко, Є.В. Вакуленко. — Київ: LAT&K. 2014. — 179 с.

10. Якубчик О.С. Стратегії кросс-кордонних відмінностей ТНК [Електронний ресурс] / О.С. Якубчик // Економічний форум. — 2014. — № 3. — С. 61—68. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2014_3_12.pdf

11. Deans D. Worldwide ICT Market will Reach \$3.8 Trillion in 2015 [Electronic resource] / D. Deans // available at: <http://conversation.cipr.co.uk/2014/12/09/worldwide-ict-market-will-reach-3-8-trillion-2015/> (Accessed 29 November 2015).

12. Deans D. The 3-rd Platform: Enabling Digital Transformation [Electronic resource] / D. Deans // Huge Software App Update Opportunity in Government, available at: <http://business-technology-roundtable.blogspot.com/> (Accessed 29 November 2015).

13. Hagedoorn J. External Sources Of Innovative Capabilities: The Preference for Strategic Alliances or Mergers and Acquisitions [Electronic resource] / J. Hagedoorn, G. Duysters // Journal of management studies 39 (2002): 167—188.

14. Indian IT players need to invest in creating IP: Crawford Del Prete, available at: http://www.business-standard.com/article/companies/indian-it-players-need-to-invest-in-creating-ip-crawford-del-prete-115022701053_1.html (Accessed 29 November 2015).

15. Luckerson V. Here's How Facebook Doubled Its IPO Price. Time [Electronic resource] / V. Luckerson // Time/ow.cgi?fid=9840 available at: <http://time.com/3030510/facebook?stock?doubles?ipo?price/> (Accessed 29 November 2015).

16. Official web-site of the World bank [Electronic resource] available at: <http://data.worldbank.org/country/ukraine> (Accessed 29 November 2015).

17. Official web-site of Forbes. Forbes 2000 List [Electronic resource] available at: <http://www.forbes.com/global2000/list/#header> (Accessed 29 November 2015).

18. Official web-site of Apple [Electronic resource] available at: www.apple.com (Accessed 29 November 2015).

19. Official web-site of Google [Electronic resource] available at: www.google.com (Accessed 29 November 2015).

20. Official web-site of IBM [Electronic resource] available at: www.ibm.com (Accessed 29 November 2015).

21. Official web-site of Hewlett Packard [Electronic resource] available at: www.hp.com (Accessed 29 November 2015).

22. Official web-site of Microsoft [Electronic resource] available at: www.microsoft.com (Accessed 29 November 2015).

23. Official web-site of Intel [Electronic resource] available at: www.intel.com (Accessed 29 November 2015).

24. Official web-site of Lenovo [Electronic resource] available at: www.lenovo.com (Accessed 29 November 2015).

25. Эконометрика: учебник. — 2-е изд. — М.: Финансы и статистика, 2006. — 576 с.

References:

1. Agapov, B. (2015), "Review and appraisal of the prospects of development of the world and Russian markets of information technology", Analytical review of the Moscow Stock Exchange together with the MER, [Online], 11.02.2015, 54 p., available at: <http://moex.com/n8686/?nt=106> (Accessed 29 November 2015).

2. Babanin, O. S. (2013), "Statistics of the IT market in the US, Ukraine and the world". Statistics of Ukraine, vol. 1, pp. 22—28.

3. Bulkot, A. (2014), "Features of the formation mechanism of modern financial multinationals", Journal of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy, vol. 10 (163), pp. — С.6-10.

4. Voitko, S. V. (2013), "Comparative analysis of dynamic and innovative development of Ukraine, the "Group of Seven" and the newly industrialized countries", Economic Bulletin of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute", vol. 10, pp. 68—74, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evntukpi_2013_10_13.pdf (Accessed 29 November 2015).

gov.ua/j-pdf/evntukpi_2013_10_13.pdf (Accessed 29 November 2015).

5. Ladychenko, K. I. and Tronko, V. V. (2015), "Modern trends in the world market of information and communication services", KI Ladychenko, Efektyvna ekonomika. vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3830> (Accessed 29 November 2015).

6. Lytvyn, A. Je. (2011), "Trends in the global market of information technologies", Electronic institutional repository Azov State Technical University, available at: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/4299/%D1%81%D1%82%D1%80.132.pdf?sequence=1> (Accessed 29 November 2015).

7. Lukyanenko, D. Kolot, A. Stolyarchuk, Ya. etc. (2013), The global economic development trends, asymmetry regulation: monograph, scientific. Ed. Prof. D. Lukyanenko, A. Poruchnik, V. Kolesov, KNEU, Kyiv, Ukraine.

8. Sardaks, S. E. and Stavitska, A. V. (2015), "Investigation of the structure and trends of the global information technology market", Technological audit and reserves production, vol. 4/ 5 (24), pp. 96—100.

9. Slozko, O. O. Mischenko, A. G. And Vakulenko, O. V. (2014), "Global innovation strategies TNK — modern locomotive of the world economy", LAT&K, Kyiv, Ukraine.

10. Yakubchik, O. S. (2014), "Strategies cross-foreign TNCs differences", Economic Forum, vol. 3, pp. 61—68.

11. Deans, D. (2015), "Worldwide ICT Market will Reach \$3.8 Trillion in 2015", available at: <http://conversation.cipr.co.uk/2014/12/09/worldwide-ict-market-will-reach-3-8-trillion-2015/> (Accessed 29 November 2015).

12. Deans, D. (2015), "The 3-rd Platform: Enabling Digital Transformation". Huge Software App Update Opportunity in Government

13. Hagedoorn, J. and Duysters, G. (2002), "External Sources Of Innovative Capabilities: The Preference for Strategic Alliances or Mergers and Acquisitions", Journal of management studies, vol. 39, pp. 167—188.

14. "Indian IT players need to invest in creating IP: Crawford Del Prete", available at: http://www.business-standard.com/article/companies/indian-it-players-need-to-invest-in-creating-ip-crawford-del-prete-115022701053_1.html (Accessed 29 November 2015).

15. Luckerson, V. (2015), "Here's How Facebook Doubled Its IPO Price", Time/ow.cgi?fid=9840, available at: <http://time.com/3030510/facebook?stock?doubles?ipo?price/> (Accessed 29 November 2015).

16. Official web-site of the World bank, available at: <http://data.worldbank.org/country/ukraine> (Accessed 29 November 2015).

17. Official web-site of Forbes. Forbes 2000 List, available at: <http://www.forbes.com/global2000/list/#header> (Accessed 29 November 2015).

18. Official web-site of Apple, available at: www.apple.com (Accessed 29 November 2015).

19. Official web-site of Google, available at: www.google.com (Accessed 29 November 2015).

20. Official web-site of IBM, available at: www.ibm.com (Accessed 29 November 2015).

21. Official web-site of Hewlett Packard, available at: www.hp.com (Accessed 29 November 2015).

22. Official web-site of Microsoft, available at: www.microsoft.com (Accessed 29 November 2015).

23. Official web-site of Intel, available at: www.intel.com (Accessed 29 November 2015).

24. Official web-site of Lenovo, available at: www.lenovo.com (Accessed 29 November 2015).

25. Econometrics. Textbook (2006), 2nd ed, Finance and Statistics, Moscow, RF.

Стаття надійшла до редакції 04.12.2015 р.